

Plan szkoleń pracowników Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze w zakresie świadomości szczególnych potrzeb i zapewnienia dostępności

CEL

Zwiększenie kompetencji kadry dydaktycznej i administracyjnej KANS w zakresie pracy z osobami z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami oraz zapewnienie Uczelni trwałej i systemowej zdolności do tworzenia dostępnego i inkluzyjnego środowiska akademickiego.

ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE

1. **Dostępność jako standard** – szkolenia są częścią długofalowej polityki rozwoju Uczelni, nie działaniem incydentalnym.
 2. **Podejście holistyczne** – obejmujące edukację, komunikację, obsługę administracyjną, dostępność architektoniczną, cyfrową i społeczną.
 3. **Edukacja przez praktykę** – szkolenia mają charakter praktyczny, oparte na realnych scenariuszach i konsultacjach z ekspertami oraz osobami z doświadczeniem niepełnosprawności.
 4. **Ciągłość i ewaluacja** – program będzie poddawany ocenie i aktualizacji zgodnie z potrzebami uczelni i zmianami w przepisach.
-

RODZAJE SZKOLEŃ

1. **Szkolenia podstawowe (obowiązkowe)** – wstęp do zagadnień dostępności, komunikacja z osobami z niepełnosprawnościami, świadomość barier i stereotypów.
 2. **Szkolenia specjalistyczne** – dedykowane konkretnej grupie odbiorców, np. „Formy wsparcia studentów z niepełnosprawnością w procesie kształcenia”, „Instruktor wspinaczki terapeutycznej”.
 3. **Szkolenia trenerskie (train the trainers)** – przygotowanie wewnętrznych ekspertów, którzy będą wspierać nowe osoby oraz prowadzić krótkie szkolenia w swoich jednostkach.
 4. **Dobre praktyki w zakresie uniwersalnego projektowania w obszarze edukacji** - wizyty studyjne w innych ośrodkach akademickich lub organizacjach pozarządowych specjalizujących się w zakresie uniwersalnego projektowania w obszarze edukacji.
-

DŁUGOTERMINOWY PLAN SZKOLEŃ

◆ 2025 rok

Kwartał	Tytuł szkolenia	Grupa docelowa/ilość osób	Forma	Czas trwania
III	Zaburzenia psychiczne wśród studentów i komunikacja w sytuacjach wymagających i kryzysowych	Pracownicy administracji/ 2 osoby	wyjazd	2 dni
IV	Wjazd na wizytę studyjną	Wszyscy pracownicy/ 2 osoby	wyjazd	3 dni
IV	Student w kryzysie psychicznym	Pracownicy administracji/ 2 osoby	online	1 dzień
IV	Wsparcie studentów i absolwentów z niepełnosprawnością na starcie kariery zawodowej – odpowiedzialna aktywizacja	Pracownicy administracji/ 1 osoba	online	1 dzień
IV	Jak odczytywać zachowania, reakcje studenta neuroróżnorodnego, czego unikać?	Nauczyciele akademicy/ bez ograniczeń	stacjonarna	1 dzień

◆ 2026 rok

Kwartał	Tytuł szkolenia	Grupa docelowa/ilość osób	Forma	Czas trwania
I	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami	Wszyscy pracownicy, Samorząd Studencki	wyjazd/ 4 osoby	1 dzień
I	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami	Wszyscy pracownicy, Samorząd Studencki	online/ 27 osób	1 dzień
I	Instruktor tenisa stołowego osób z niepełnosprawnościami	Nauczyciele akademicy/ 2 osoby	e-learning	8 dni
I	Instruktor koszykówki osób z niepełnosprawnościami	Nauczyciele akademicy/ 2 osoby	e-learning	8 dni

Kwartał	Tytuł szkolenia	Grupa docelowa/ilość osób	Forma	Czas trwania
II	Status asystenta dydaktycznego dla osoby z niepełnosprawnością w Uczelni	Nauczyciele akademicy/ 2 osoby	wyjazd	1 dzień
II	Instruktor wspinaczki terapeutycznej	Nauczyciele akademicy/ 2 osoby	wyjazd	2 dni
II	Znaczenie neuroróżnorodności dla rozwoju nauki, czyli po co właściwie indywidualizować proces dydaktyczny z uwagi na neuroodmienność?	Nauczyciele akademicy/ 15 osób	stacjonarna	4 godz.
II, IV	Wjazd na wizytę studyjną	Wszyscy pracownicy/ 4 osoby	wyjazd	3 dni
IV	Dotacje z budżetu Państwa dla Uczelni na kształcenie osób z niepełnosprawnością	Pracownicy administracji/ 4 osoby	wyjazd	1 dzień
IV	Instruktor i sędzia gry w boccie	Nauczyciele akademicy/ 2 osoby	wyjazd	1 dzień
IV	Język migowy dla początkujących	Nauczyciele akademicy/ 8 osób	stacjonarna	60 godzin

◆ 2027 rok

Kwartał	Tytuł szkolenia	Grupa docelowa/ilość osób	Forma	Czas trwania
I	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami	Wszyscy pracownicy, Samorząd Studencki	online/ 26 osób	1 dzień
I	Techniki radzenia sobie z agresją studenta oraz własnymi emocjami w trudnych sytuacjach	Nauczyciele akademicy, pracownicy dziekanatów / 6 osób	wyjazd	1 dzień
II	Zarządzanie neuroróżnorodnością w zespole dydaktycznym	Kadra kierownicza/ 15 osób	stacjonarna	3 godz.

Kwartał	Tytuł szkolenia	Grupa docelowa/ilość osób	Forma	Czas trwania
II	Student niepełnosprawny - wyzwania związane z ewaluacją wiedzy i umiejętności	Nauczyciele akademicy/ 15 osób	stacjonarna	4 godz.
II, IV	Wyjazd na wizytę studyjną	Wszyscy pracownicy/ 4 osoby	wyjazd	3 dni
IV	Budowanie procedur służących faktycznej indywidualizacji odpowiedzi na realne potrzeby studentów z niepełnosprawnością, neuroodemiennych, w kryzysie zdrowia psychicznego – strategię diagnozy potrzeb	Pracownicy administracji/ 15 osób	stacjonarna	4 godz.
IV	Język migowy dla początkujących	Pracownicy administracji/ 8 osób	stacjonarna	60 godzin

◆ 2028 rok

Kwartał	Tytuł szkolenia	Grupa docelowa/ilość osób	Forma	Czas trwania
I	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami	Wszyscy pracownicy, Samorząd Studencki	online/ 26 osób	1 dzień
II	Zaburzenia psychiczne wśród studentów i komunikacja w sytuacjach wymagających, trudnych i kryzysowych	Nauczyciele akademicy, pracownicy dziekanatów / 6 osób	wyjazd	1 dzień
II	Wsparcie pracowników uczelni w identyfikacji problemów wynikających z neuroróżnorodności, niepełnosprawności i kryzysów zdrowia psychicznego u studentów	Kadra kierownicza/ 15 osób	stacjonarna	3 godz.
II	Monotropizm, double empathy theory super-focus, czyli o bogactwie neuroróżnorodnych stylów poznawczych - wskazówki dla dydaktyków	Nauczyciele akademicy/ 15 osób	stacjonarna	4 godz.
II, IV	Wyjazd na wizytę studyjną	Wszyscy pracownicy/ 4 osoby	wyjazd	3 dni
IV	Formy wsparcia studentów z niepełnosprawnością w procesie kształcenia	Nauczyciele akademicy/ 16 osób	online	1 dzień

♦ 2029 rok

Kwartał	Tytuł szkolenia	Grupa docelowa/ilość osób	Forma	Czas trwania
II	Wyjazd na wizytę studyjną	Wszyscy pracownicy/ 2 osoby	wyjazd	3 dni

OPISY SZKOLEŃ DO OFERTY WEWNĘTRZNEJ KANS

1. Zaburzenia psychiczne wśród studentów i komunikacja w sytuacjach wymagających i kryzysowych

Opis:

Szkolnie certyfikowane, dostarczające wiedzy i narzędzi do zrozumienia zjawiska zaburzeń psychicznych oraz skutecznej komunikacji z osobami znajdującymi się w kryzysie psychicznym. Szkolenie umożliwia połączenie części merytorycznej z praktykowaniem i osadzeniem wiedzy w realiach rzeczywistości zawodowej.

Zakres:

- Zaburzenia Psychiczne – rodzaje i rozpoznanie
 - Reakcje emocjonalne, mentalne i behawioralne w zaburzeniach
 - Dialog, który motywuje i wycisza
 - Sesja Q&A
-

2. Wyjazdy na wizyty studyjne

Opis:

W latach 2025 - 2029 zaplanowano osiem wyjazdów na wizyty studyjne do dużych ośrodków akademickich mających doświadczenie w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami, takich jak np. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Jagielloński itp. oraz organizacjach pozarządowych działających w zakresie uniwersalnego projektowania edukacji. Każda wizyta będzie trwała trzy dni.

3. Student w kryzysie psychicznym

Opis:

Rozbudowanie wiedzy i narzędzi do skutecznego komunikowania się z osobami będącymi w kryzysie psychicznym, między innymi w oparciu o zasady Dialogu Motywującego, Terapii

Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, dialogu empatycznego czy też w oparciu o elementy interwencji kryzysowej.

Metody pracy na szkoleniu: mini-wykład, prezentacja trenerska, ćwiczenia rozmów w podgrupach i parach treningowych, stop-klatka, dyskusje.

Zakres:

- Kryzysy Psychiczne – rodzaje i rozpoznanie
 - Dialog, który motywuje i wycisza
 - Dialog, który motywuje i wycisza
 - Sesja Q&A
-

4. Wsparcie studentów i absolwentów z niepełnosprawnością na starcie kariery zawodowej – odpowiedzialna aktywizacja

Opis:

Szkolenie jest dedykowane pracownikom uczelni wyższych, doradcom zawodowym, pracownikom biur karier, instytucji rynku pracy oraz organizacji wspierających osoby z niepełnosprawnością.

Celem szkolenia jest podniesienie kompetencji w zakresie efektywnego i etycznego wspierania osób z niepełnosprawnościami w procesie planowania kariery, poszukiwania pracy oraz adaptacji na rynku pracy. Uczestnicy poznają dobre praktyki, narzędzia oraz rozwiązania systemowe sprzyjające włączającej aktywizacji zawodowej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i potencjału osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Zakres:

- Afirmacja niepełnosprawności
 - Doświadczenie niepełnosprawności
 - Aktywizacja społeczno-zawodowa, studentów i absolwentów z niepełnosprawnością
-

5. Jak odczytywać zachowania, reakcje studenta neuroróżnorodnego, czego unikać?

Opis:

Szkolenie ma na celu podniesienie świadomości i kompetencji kadry akademickiej, administracyjnej oraz osób wspierających proces kształcenia w pracy ze studentami neuroróżnorodnymi, w tym z osobami w spektrum autyzmu, z ADHD, dysleksją, zespołem Tourette'a czy zaburzeniami przetwarzania sensorycznego.

Uczestnicy szkolenia zdobędą wiedzę na temat różnorodnych sposobów funkcjonowania studentów neuroróżnorodnych oraz nauczą się rozpoznawać ich potrzeby edukacyjne i społeczne, nie opierając się na stereotypach. Szczególny nacisk zostanie położony na to, jak unikać zachowań i komunikatów mogących pogłębiać trudności, wywoływać stres lub wykluczenie. Szkolenie pozwala spojrzeć na zachowania studentów z perspektywy neurologicznych różnic, a nie „trudnych charakterów” czy „problematycznych postaw”.

Zakres:

- Zrozumieć neuroróżnorodność – klucz do efektywnego nauczania
 - Spektrum możliwości, nie ograniczeń
 - Indywidualne profile – zróżnicowane potrzeby
 - Strukturyzacja działań – jasność oczekiwań
 - Strukturyzacja komunikacji – precyzja przekazu
 - Kontrakt behawioralny – ustalanie reguł gry
-

6. Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami**Opis:**

Szkolenie ma charakter interdyscyplinarny i ma na celu pogłębienie wiedzy uczestników na temat zapewniania dostępności w uczelni zgodnie z wymogami prawnymi oraz standardami uniwersalnego projektowania usług edukacyjnych i administracyjnych.

Zakres:

- Prawne podstawy dostępności (ustawa o dostępności, Konwencja ONZ)
 - Rodzaje dostępności: architektoniczna, cyfrowa, informacyjno-komunikacyjna
 - Dostosowanie usług administracyjnych i dydaktycznych
 - Dostępność jako element jakości zarządzania uczelnią
 - Komunikacja inkluzyjna w kontaktach z osobami z różnymi potrzebami
 - Dobre praktyki i studia przypadków z uczelni wyższych
-

7. Instruktor tenisa stołowego osób z niepełnosprawnościami**Opis:**

Kurs certyfikujący dla nauczycieli przygotowujących się do pracy z osobami z niepełnosprawnościami w zakresie rekreacji i sportu, ze szczególnym uwzględnieniem nauczania i prowadzenia zajęć z tenisa stołowego.

Zakres:

- Zasady gry i metodyka nauczania tenisa stołowego
 - Adaptacja ćwiczeń i sprzętu dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności
 - Organizacja zajęć sportowych integracyjnych
 - Aspekty psychologiczne i motywacyjne w pracy z OzN
 - Podstawy bezpieczeństwa i pierwsza pomoc w zajęciach sportowych
-

8. Instruktor koszykówki osób z niepełnosprawnościami**Opis:**

Szkolenie umożliwiające uzyskanie kompetencji instruktorskich w zakresie prowadzenia zajęć

z koszykówki dla osób z niepełnosprawnościami – zarówno w formie integracyjnej, jak i w ramach sportu paraolimpijskiego.

Zakres:

- Zasady gry i warianty koszykówki adaptowanej (wózki, uproszczone zasady)
 - Metodyka nauczania i prowadzenia treningów dla OzN
 - Psychospołeczne korzyści z udziału OzN w aktywności sportowej
 - Rola instruktora w integracji grupy
 - Praca z grupą zróżnicowaną pod względem sprawności
-

9. Status asystenta dydaktycznego dla OzN w uczelni

Opis:

Szkolenie wprowadza w zagadnienie roli asystenta dydaktycznego dla studentów z niepełnosprawnościami – jego funkcje, możliwości wsparcia i ograniczenia.

Zakres:

- Definicja i zakres obowiązków asystenta dydaktycznego
 - Kwalifikacje i kompetencje
 - Przykłady współpracy nauczycieli z asystentami
 - Etyka i poufność
 - Procedury formalne na uczelni
-

10. Instruktor wspinaczki terapeutycznej

Opis:

Szkolenie przygotowujące do prowadzenia zajęć z elementami wspinaczki terapeutycznej jako formy wsparcia fizycznego i psychicznego studentów z niepełnosprawnościami lub w kryzysie zdrowia psychicznego.

Zakres:

- Podstawy wspinaczki i bezpieczeństwo
 - Aspekty terapeutyczne i psychologiczne aktywności fizycznej
 - Wspinaczka a rozwój kompetencji psychospołecznych
 - Dostosowanie aktywności do indywidualnych potrzeb
-

11. Znaczenie neuroróżnorodności dla rozwoju nauki, czyli po co właściwie indywidualizować proces dydaktyczny z uwagi na neuroodmienność?

Opis:

Szkolenie pokazuje wartość edukacyjną i naukową różnorodnych stylów myślenia oraz sposoby ich wspierania w praktyce dydaktycznej.

Zakres:

- Neuroodmienność jako źródło innowacyjności
 - Przykłady sukcesów osób neuroatypowych
 - Metody indywidualizacji procesu nauczania
 - Korzyści dla całej grupy dydaktycznej
 - Zasady projektowania uniwersalnego (UDL)
-

12. Dotacje z budżetu Państwa dla uczelni na kształcenie OzN**Opis:**

Szkolenie wyjaśnia możliwości finansowania wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w ramach dotacji celowych i systemowych z budżetu Państwa.

Zakres:

- Przepisy dotyczące dotacji na kształcenie OzN
 - Zakres kosztów kwalifikowalnych
 - Dokumentacja i raportowanie wydatków
 - Dobre praktyki w zarządzaniu środkami
-

13. Instruktor i sędzia gry w boccie**Opis:**

Szkolenie certyfikujące do prowadzenia i sędziowania gry w boccie – paraolimpijskiej dyscypliny sportowej integrującej osoby z różnym stopniem sprawności.

Zakres:

- Zasady gry w boccie
 - Rola instruktora i sędziego
 - Metodyka nauczania gry
 - Organizacja zawodów integracyjnych
 - Sprzęt i przestrzeń do gry
-

14. Język migowy dla początkujących**Opis:**

Kurs języka migowego (PJM – Polski Język Migowy) umożliwiający podstawową komunikację ze studentami głuchymi i niedosłyszącymi oraz zwiększający dostępność usług uczelni.

Zakres:

- Alfabet palcowy i podstawy gramatyki PJM
 - Zwroty i wyrażenia używane w kontekście akademickim
 - Prowadzenie podstawowej konwersacji w PJM
 - Elementy kultury Głuchych i etykieta komunikacji
 - Ćwiczenia praktyczne – dialogi, sytuacje z życia uczelni
 - Współpraca z tłumaczem PJM i rola asystenta komunikacyjnego
-

15. Techniki radzenia sobie z agresją studenta oraz własnymi emocjami w trudnych sytuacjach

Opis:

Szkolenie rozwija kompetencje w zakresie zarządzania emocjami, redukowania napięcia i reagowania na zachowania trudne i agresywne.

Zakres:

- Typy zachowań agresywnych i ich przyczyny
 - Techniki deeskalacji konfliktów
 - Samoregulacja emocji i odporność psychiczna
 - Procedury bezpieczeństwa na uczelni
 - Ćwiczenia praktyczne (scenki, analiza przypadków)
-

16. Zarządzanie neuroróżnorodnością w zespole dydaktycznym

Opis:

Szkolenie uświadamia znaczenie neuroróżnorodności w środowisku pracy i wskazuje narzędzia zarządzania zespołami o zróżnicowanych potrzebach poznawczych.

Zakres:

- Czym jest neuroróżnorodność?
 - Style poznawcze i ich wpływ na komunikację i efektywność
 - Budowanie inkluzywnego środowiska pracy
 - Przykłady dostosowań organizacyjnych
 - Rola lidera w zarządzaniu różnorodnością
-

17. Student niepełnosprawny – wyzwania związane z ewaluacją wiedzy i umiejętności

Opis:

Szkolenie omawia dostosowanie form zaliczeń i egzaminów do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, przy zachowaniu rzetelności oceny.

Zakres:

- Prawne podstawy dostosowań
 - Różne formy egzaminowania
 - Przykłady adaptacji (czas, forma, wsparcie)
 - Dylematy etyczne i praktyczne
 - Rola BON i nauczyciela w procesie ewaluacji
-

18. Budowanie procedur służących faktycznej indywidualizacji odpowiedzi na realne potrzeby studentów niepełnosprawnych, neuroodmiennych, w kryzysie zdrowia psychicznego – strategie diagnozy potrzeb**Opis:**

Warsztat poświęcony tworzeniu systemowych rozwiązań i procedur odpowiadających na zróżnicowane potrzeby studentów, opartych na diagnozie i współpracy.

Zakres:

- Modele diagnozy potrzeb edukacyjnych
 - Proces tworzenia indywidualnych rozwiązań
 - Współpraca BON, nauczyciela i administracji
 - Tworzenie ścieżek i procedur wsparcia
 - Dokumentacja i ewaluacja skuteczności
-

19. Zaburzenia psychiczne wśród studentów i komunikacja w sytuacjach trudnych i kryzysowych**Opis:**

Szkolenie uczy rozpoznawania symptomów kryzysu psychicznego u studentów i reagowania w sposób wspierający, bezpieczny i zgodny z przepisami.

Zakres:

- Najczęstsze zaburzenia psychiczne u młodych dorosłych
 - Wczesne symptomy kryzysu
 - Komunikacja empatyczna i aktywne słuchanie
 - Interwencje kryzysowe na uczelni
 - Współpraca z psychologiem lub BON
-

20. Wsparcie pracowników uczelni w identyfikacji problemów wynikających z neuroróżnorodności, niepełnosprawności i kryzysów zdrowia psychicznego u studentów

Opis:

Szkolenie rozwija kompetencje diagnozy i reagowania na sygnały świadczące o trudnościach edukacyjnych i psychicznych studentów.

Zakres:

- Wczesne rozpoznawanie problemów
 - Obserwacja i dokumentacja sygnałów
 - Przekazywanie informacji zgodnie z RODO
 - Współpraca między działami (BON, psycholog, dydaktyk)
 - Budowanie mapy wsparcia na uczelni
-

21. Monotropizm, double empathy theory, super-focus – o bogactwie neuroróżnorodnych stylów poznawczych. Wskazówki dla dydaktyków

Opis:

Szkolenie wprowadza w teorie wyjaśniające specyficzne style poznawcze osób neuroatypowych oraz sposoby ich uwzględniania w dydaktyce.

Zakres:

- Monotropizm i teoria podwójnej empatii
 - Zdolności skupienia i specjalizacji poznawczej
 - Strategie komunikacyjne i dydaktyczne
 - Zastosowanie teorii w projektowaniu zajęć
 - Przykłady praktyczne i omówienie przypadków
-

22. Formy wsparcia studentów z niepełnosprawnością w procesie kształcenia

Opis:

Szkolenie ma na celu wyposażenie nauczycieli akademickich w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego wspierania studentów z niepełnosprawnościami w procesie dydaktycznym, z poszanowaniem zasady równości i dostępności.

Zakres:

- Kategorie niepełnosprawności i ich wpływ na funkcjonowanie edukacyjne
- Indywidualizacja metod nauczania i oceniania
- Współpraca z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami
- Dostępność materiałów dydaktycznych i platform e-learningowych
- Etyka i komunikacja ze studentami z niepełnosprawnością
- Studium przypadków – adaptacja zajęć w praktyce

INFORMACJA KOŃCOWA

Od roku 2030 nowi pracownicy Uczelni będą odbywać szkolenie wstępne o dostępności. Potwierdzeniem odbycia wstępnego szkolenia będzie oświadczenie o zapoznaniu się z podstawowymi zasadami dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami zamieszczone w teczkę akt osobowych.